Opłata pocztowa opłacona ryczałtem

PRZEGLĄD GOSPODARCZY i LOSOWY

Miesięcznik poświęcony sprawom gospodarczym, losowym i giełdowym

Nr. 11 Kraków, listopad 1934 r. Rok V.

Przedruk wiadomości dozwolony tylko za wskazaniem źródła.
Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Jagiellońska 5. Telefon 176-23. — P. K. O. Kraków Nr. 413.558

Warunki prenumeraty: rocznie Zł. 5.50 — półrocznie Zł. 3.—
Ceny ogłoszeń: cała strona Zł. 80.—, pół strony Zł. 50.—, ćwierć strony Zł. 30.—, 1/8 strony Zł. 15.— drobne ogłoszenia do 20 słów Zł. 3.50.

Ciągnienie pożyczki dolarowej (Wyniki podajemy bez zobowiązania)

z dnia 2. listopada 1934 r.

UWAGI REDAKCJI: Poniżej umieszczamy zapodane telefonem przez naszego korespondenta warszawskiego wyniki ciągnienia 4-proc. prem. poż. dolarowej, odbytego w dniu 2. listopada 1934 r.

Ponieważ oficjalna lista nie ukazała się aż do czasu zamknięcia materjału redakc., przeto odpis powyższej umieścimy w następnym numerze.

Numery obligacyj, wygrywających premje	Wysokość wygranej premji w dolarach	Numery obligacyj, wygrywających premje	Wysokość wygranej premji w dolarach	Numery obligacyj, wygrywających premje	Wysokość wygranej premji w dolarach	Numery obligacyj, wygrywających premje	Wysokość wygranej premji w dolarach
17547	100	432048	100	741656	100	1124272	100
39483	100	442259	100	751063	100	1141873	500
44210	100	445024	100	773183	1000	1175534	500
50219	100	454663	100	821396	100	1176584	3000
65831	100	489955	100	830802	100	1181296	500
85894	100	493194	100	848419	100	1227427	100
91482	100	499253	100	849290	100	1227922	1000
108496	100	499906	100	852410	1000	1254661	100
119602	100	533791	3000	867372	100	1256748	100
126598	100	556591	100	885419	100	1260790	100
135995	100	563984	100	949649	100	1270838	100
176847	100	579412	100	963658	100	1298121	100
206865	500	590751	100	973559	100	1298675	100
247077	500	620185	100	980840	100	1318461	100
277540	100	622022	100	999563	100	1330188	100
281966	1000	624486	500	1024537	100	1341030	100
303744	100	652291	1000	1037254	100	1341583	100
309682	100	664698	100	1047534	100	1349724	100
320552	100	677374	100	1065413	100	1352661	100
322713	100	682785	12000	1067775	500	1376966	500
343750	100	715390	100	1085104	100	1470361	100
346409	100	721510	500	1094635	100	1472682	100
361198	1000	711982	100	1104368	100	1488070	100
422753	100	723830	500	1106762	1000		

Kiedy następuje przedawnienie według nowego kodeksu zobowiązań.

Jeżeli jakiego prawa natury prawno—cywilnej, przysługującego jednej osobie przeciw drugiej w szczególności jakiej wierzytelności, tj. prawa żądania świadczenia (dania, czynienia, nieczynienia lub zaprzestania) nie wykonywano przez pewien w ustawie oznaczony czas, to następuje t. zw. przedawnienie, co oznacza utratę prawa (wierzytelności) przez uprawnionego (wierzyciela). Zobowiązany (dłużnik) może się uchylić od świadczenia, gdy powoła się na odnośny upływ czasu.

Czas ustawowy, uzasadniający podniesienie przeciw roszczeniu uprawnionego (wierzyciela) zarzutu przedawnienia zowie się terminem przedawnienia.

Bieg odnośnego terminu, czyli t. zw. bieg przedawnienią, rozpoczyna się w zasadzie od dnia. w którym wierzytelność stała się wymagalną, a gdy wymagalność zależy od woli wierzyciela — od dnia, w którym wierzyciel mógł tę wolę wyrazić.

Wyjątkowo w pewnych ustawowo określonych wypadkach bieg przedawnienia nie rozpoczyna się względnie rozpocząwszy się doznaje zawieszenia, np. o ile chodzi o wierzytelności dzieci przeciw rodzicom jak długo trwa władza rodzicielska, lub o wierzytelności jednego z małżonków przeciw drugiemu, jak długo trwa małżeństwo.

Po ustaleniu przyczyny zawieszenia, bieg przedawnienia rozpoczyna się, wzgl. przedawnienie biegnie dalej, z doliczeniem upływu czasu przed zawieszeniem.

Biegnący termin przedawnienia może z powodu zajścia pewnych w ustawowo określonych okolicznościach doznać przerwy, np. przez uznanie wierzytelności ze strony dłużnika, przez wniesienie pozwu wierzyciela.

Przerwa ma ten skutek, że po przerwie bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo.

Stosownie do różnych rodzaji wierzytelności, są też różne terminy przedawnienia.

Nowy Kodeks zobowiązań wprowadził przeważnie odmienne, niż dotychczasowe ustawodawstwo terminy przedawnienia.

Te terminy przedawnienia są następujące:

A.
DWA LATA PRZEDAWNIENIA

Z upływem lat dwóch ulegają przedawnieniu wedle art. 285 kod. zob wierzytelności:

1) przemysłowców, rzemieślników i kupców, z tytułu dokonania robót i dostarczenia towarów,

2) rolników, z tytułu dostarczenia płodów rolniczych lub leśnych,

3) z tytułu utrzymania, pielęgnowania, wychowania i nauki, przypadające osobom trudniącym się tem zawodowo albo utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone,

4) przedsiębiorstw, prowadzących hotele, pokoje umeblowane, domy zajezdne i wszelkiego rodzaju jadłodajnie, z tytułu należności za dostarczone gościom mieszkanie, utrzymanie i usługi lub z tytułu wydatków dla nich poniesionych.

B.
TRZY LATA PRZEDAWNIENIA

Z upływem lat trzech ulegają przedawnieniu wedle art. 283, 284 kod. zob. wierzyt.:

1) z tytułu naprawienia szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, jeżeli poszkodowany przed upływem 20 lat od popełnienia czynu, dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanego do odszkodowania i szkoda nie pochodzi ze zbrodni lub występku.

2) pracowników z tytułu wynagrodzenia za pracę lub zwrotu poniesionych wydatków,

3) pracowników z tytułu udzielonych zaliczek.

C.
PIĘĆ LAT PRZEDAWNIENIA

Z upływem lat pięciu ulegają przedawnieniu wedle art. 282 kod. zob. wierz.:

1) z tytułu czynszu najmu lub dzierżawy,

2) z tytułu zaległych świadczeń powstałych z mocy ustawy lub umów a nieskapitalizowanych (np. raty rent, raty utrzymania), jeżeli ustawa nie przewiduje innego terminu,

3) z tytułu odsetek umownych i ustawowych nieskapitalizowanych,

4) osób należących do wolnych zawodów (np. lekarzy, inżynierów, adwokatów, notarjuszów), oraz osób załatwiających cudze sprawy z urzędu lub dobrowolnie z tytułu wynagrodzenia za świadczenia lub z tytułu zwrotu poniesionych wydatków. oraz z tytułu zaliczek danych tym osobom.

D.
DWADZIEŚCIA LAT PRZEDAWNIENIA.

Z upływem lat dwudziestu ulegają przedawnieniu wedle art. 287, 281 kod. zob.:

1) wymienionej wyżej pod A. B. C. wierzytelności, jeżeli nastąpiło bądź zamknięcie rachunku, bądź uznanie długu na piśmie, bądź stwierdzenie długu prawomocnym wyrokiem,

2) wierzytelności z tytułu skapitalizowanych świadczeń okresowych,

3) wierzytelności z tytułu skapitalizowanych odsetek umownych i ustawowych,

4) wierzytelności z tytułu naprawienia szkody, wyrządzonej czynem niedozwolonem, o ile bądź wynikły ze zbrodni lub występku, bądź poszkodowany nie dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do odszkodowania przed upływem 20 lat od popełnienia czynu,

5) wierzytelności nie ulegające krótszemu przedawnieniu niż 20 lat.

ODPIS TABELI URZĘDOWEJ

(Bez zobowiązania)

wylosowanych do amortyzacji w dniu 1. października 1934 r. seryj oraz premij do obligacyj 4% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej 1928 r. — Ciągnienie XIII.

OBJAŚNIENIE! Przedziałka I: Wykazuje 500 serji po 50 numerów czyli razem 25.000 obligacji wylosow. do amortyzacji

Przedziałka II: Oznacza numer na który przypadła premja.

Przedziałka III: Oznacza wysokość wygranej premji przypadłej na odnośny numer.

Przykład: **Została wylosowana serja 713,** z tej serji wylosowano

Nr. 24 premją w kwocie Zł. 1.000.— Nr. 38 premją w kwocie Zł. 250.—

reszta numerów tejże serji t. j. 48 numerów zostało wylosowanych do amortyzacji bez premji czyli kwotą **Zł. 100.—**

Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premji złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premji złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premji złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premji złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premji złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premji złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premji złotow. w złocie
562	32	250	1282	28	250	2231	14	500	2802	6	500	3578	14	250	4198	40	250	4672	24	500
563	16	250	1290	38	500	2231	25	250	2860	26	500	3640	47	250	4205	34	250	4681	14	250
570	24	250	1302	12	250	2247	45	250	2871	8	500	3648	41	250	4205	43	1000	4725	15	250
587	29	500	1311	40	250	2248	10	500	2891	5	1000	3648	48	1000	4207	12	250	4732	10	250
711	17	250	1349	11	250	2274	8	250	2891	49	250	3664	50	250	4210	29	500	4750	22	250
712	20	250	1352	29	500	2274	22	1000	2900	22	250	3668	22	250	4221	24	250	4760	48	250
713	24	1000	1433	50	250	2277	1	250	2904	15	250	3670	21	250	4242	38	250	4762	46	500
713	38	250	1436	11	250	2278	9	500	2918	38	250	3691	30	1000	4248	38	250	4802	22	250
729	32	250	1438	45	250	2278	49	250	2961	22	250	8691	40	250	4254	1	250	4804	10	250
731	35	250	1456	35	250	2307	21	250	2994	39	250	3716	25	500	4267	46	500	4816	40	250
736	5	250	1461	14	1000	2324	38	250	2997	21	250	3730	21	500	4268	46	500	4819	41	250
736	25	500	1461	18	250	2334	17	250	3017	22	250	3750	39	250	4295	45	250	4825	6	1000
801	30	250	1485	10	250	2378	40	250	3017	49	500	3796	50	250	4323	28	500	4825	40	250
815	38	250	1607	16	250	2427	45	250	3022	46	500	3838	17	250	4327	45	250	4826	41	250
843	10	250	1694	27	250	2465	45	250	3034	47	250	3859	4	250	4348	27	250	4841	21	250
870	16	250	1696	27	250	2487	22	250	3045	41	250	3873	24	250	4350	26	500	4841	44	1000
879	38	250	1710	11	250	2514	20	250	3045	45	1000	3879	45	250	4356	40	250	4873	35	250
905	6	250	1737	41	250	2516	8	500	3080	2	250	3923	10	250	4368	8	500	4896	10	250
923	26	500	1755	47	250	2543	47	10000	3097	1	250	3932	10	250	4369	38	250	4917	47	500
975	22	250	1757	10	250	2543	50	250	3108	47	250	3936	2	250	4377	10	250	4962	36	250
999	28	500	1767	4	250	2546	6	500	3118	12	250	3974	14	250	4382	4	250	4962	47	1000
1005	50	250	1851	32	250	2547	27	250	3136	38	250	4005	45	250	4396	21	250	4985	38	500
1037	35	250	1869	26	500	2548	17	520	3148	12	1000	4015	24	250	4433	47	250	5022	10	250
1048	21	250	1951	26	500	2570	24	250	3148	34	250	4037	12	250	4433	49	500	5031	41	250
1059	10	25000	1961	26	500	2570	37	500	3164	3	250	4051	32	250	4436	47	250	5043	38	500
1059	28	250	1965	38	250	2619	24	250	3164	38	1000	4070	42	500	4448	10	250	5059	10	250
1064	40	250	1974	15	250	2622	6	500	3181	24	250	4071	21	500	4454	30	250	5104	7	1000
1065	29	500	1979	16	250	2624	48	250	3230	26	500	4082	34	500	4463	2	250	5104	23	250
1075	5	250	2001	13	1000	2641	4	250	3231	35	250	4082	46	250	4463	49	1000	5105	12	10000
1099	45	250	2001	30	250	2650	30	250	3241	38	250	4087	26	500	4466	10	250	5105	27	250
1142	24	250	2006	5	250	2655	15	250	3256	46	500	4092	5	250	4468	6	500	5128	6	500
1146	35	250	2027	32	250	2666	45	250	3299	12	250	4119	2	250	4480	27	250	5132	48	250
1152	46	500	2064	6	250	2700	45	250	3306	26	500	4122	8	250	4492	45	250	5141	16	250
1163	2	250	2073	21	250	2720	5	250	3361	48	250	4122	23	500	4499	4	250	5146	20	250
1176	5	250	2083	11	250	2720	31	500	3362	38	250	4136	14	250	4505	38	500	5253	14	250
1177	26	500	2097	39	250	2743	6	250	3450	2	250	4173	35	250	4516	16	250	5290	35	250
1208	20	500	2105	2	250	2755	30	250	3450	40	1000	4174	17	250	4547	1	250	5310	8	500
1208	41	250	2137	39	250	2755	40	1000	3474	22	250	4179	27	250	4556	24	250	5355	26	500
1231	48	250	2148	45	250	2768	41	250	3506	26	500	4184	29	500	4587	6	250	5365	21	500
1245	14	250	2152	26	500	2784	48	250	3513	47	250	4188	17	250	4634	49	500	5377	17	250
1277	47	250	2176	28	500	2787	32	250	3529	41	250	4188	34	500	4648	28	500	5452	17	250
1282	18	500	2184	45	250	2801	35	250	3552	47	250	4196	17	250	4658	38	250	5473	35	250

Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premij złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premij złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premij złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premij złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premij złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premij złotow. w złocie	Numery wylosow. do amort. seryj	Nr. obligacyj wygryw. premję	Wysokość premij złotow. w złocie
5473	39	1000	6173	47	500	7009	1	250	7598	20	250	8105	45	250	8747	48	250	9261	7	500
5508	30	250	6183	6	500	7018	6	250	7599	6	250	8120	5	250	8759	5	250	9261	41	250
5519	47	250	6202	17	250	7033	38	250	7611	20	250	8126	8	500	8760	4	500	9357	12	250
5562	24	250	6227	10	250	7049	5	250	7627	26	500	8148	38	250	8761	8	500	9360	38	500
5564	21	500	6228	21	250	7049	8	1000	7666	28	500	8169	1	250	8766	4	250	9363	2	500
5573	2	1000	6281	50	250	7051	30	250	7677	2	250	8182	26	500	8781	16	250	9384	15	250
5573	15	250	6311	40	250	7061	26	500	7722	50	250	8230	50	250	8787	15	250	9395	10	250
5597	38	250	6325	45	250	7063	21	500	7733	11	1000	8238	35	250	8805	21	250	9396	39	250
5598	45	250	6384	14	250	7078	45	250	7733	38	250	8240	6	250	8843	6	250	9401	20	250
5637	21	500	6386	39	250	7099	12	250	7762	45	250	8243	39	250	8847	11	250	9457	39	250
5699	40	250	6438	30	250	7135	38	500	7779	35	250	8256	41	250	8861	17	250	9473	46	500
5702	29	500	6459	10	250	7163	16	250	7783	46	500	8262	10	250	8896	12	250	9586	4	250
5703	19	500	6471	29	500	7186	41	250	7801	38	250	8273	8	500	8908	10	250	9587	2	250
5706	32	250	6472	25	500	7194	22	250	7806	39	250	8273	12	250	8917	46	500	9610	45	250
5714	22	500	6578	4	500	7194	36	50000	7827	35	250	8283	14	250	8939	48	250	9620	15	250
5714	26	250	6578	38	250	7198	40	250	7827	43	1000	8284	50	250	8942	29	500	9628	8	500
5720	24	500	6590	30	250	7215	4	250	7836	29	1000	8290	10	500	8982	46	500	9647	47	250
5720	31	250	6602	12	250	7246	1	1000	7836	47	250	8299	32	250	9002	30	250	9675	31	250
5751	22	250	6605	45	250	7246	10	250	7883	16	250	8310	26	500	9003	26	500	9675	50	500
5828	14	250	6623	11	250	7247	21	250	7883	24	50000	8344	45	250	9012	26	500	9679	22	250
5841	28	500	6627	48	250	7250	38	500	7910	45	250	8369	30	250	9024	2	250	9689	13	500
5846	12	250	6671	15	250	7279	1	250	7923	11	250	8389	41	250	9036	26	500	9689	33	250
5859	45	250	6709	11	250	7284	35	250	7947	4	250	8444	21	500	9044	21	500	9702	16	250
5883	38	500	6717	38	500	7351	20	250	7971	2	250	8445	39	250	9068	5	250	9737	12	10000
5888	35	250	6741	1	250	7356	32	250	7974	20	250	8449	6	250	9082	27	250	9737	28	250
5908	10	250	6746	6	250	7372	27	250	8015	35	250	8463	20	250	9091	16	250	9768	39	500
5937	13	250	6753	5	250	7398	38	250	8019	23	250	8469	35	250	9096	45	250	9770	48	250
5937	17	1000	6755	2	250	7414	14	250	8019	44	500	8478	28	500	9101	15	250	9776	15	250
6008	26	500	6786	1	250	7426	21	500	8020	21	250	8490	5	250	9112	46	500	9856	20	250
6020	38	500	6856	35	250	7428	8	500	8064	32	250	8506	28	500	9128	4	250	9884	9	10000
6040	45	250	6857	14	1000	7431	8	500	8066	1	250	8509	8	500	9132	23	250	9884	37	250
6050	43	500	6857	17	250	7438	35	250	8076	1	50000	8618	12	500	9132	34	500	9895	45	250
6072	27	250	6859	26	250	7524	30	250	8076	29	250	8636	10	250	9150	35	250	9916	50	250
6102	6	250	6859	41	1000	7545	11	250	8081	4	250	8645	29	500	9187	29	500	9927	38	250
6110	45	250	6884	41	250	7546	6	250	8081	14	1000	8652	28	500	9191	29	500	9933	50	250
6115	20	500	6935	35	250	7561	24	250	8094	2	250	8655	6	500	9228	35	250	9935	40	250
6115	48	250	6980	38	250	7567	34	500	8094	40	1000	8695	6	500	9229	45	250	9960	38	250
6168	28	500	7008	45	250	7584	11	250	8103	8	500	8711	5	250	9246	27	250	9992	21	500

O zdolność konkurencyjną Gdyni i Gdańska

Stosunki gospodarcze na terenie naszego wybrzeża, w obydwu portach polskiego obszaru celnego rozwinęły się w ten sposób, że tylko najwyższa sprawność pracy firm handlowych, transportowych i żeglugowych może zapewnić im rentowny żywot, a portom dostateczną ilość ładunków.

Walka konkurencyjna między portami Bałtyku bynajmniej nie ustała. Kompleks portowy Gdynia—Gdańsk obejmujący obecnie prawie połowę terenu zaplecza portów przedwojennego Reichu może się utrzymać przy swoim stanie posiadania jedynie w warunkach wysokiej zdolności konkurencyjnej i przy wydatnej pomocy ze strony polityki celnej, taryfowej, żeglugowej i handlowej, z której to pomocy, jako najskuteczniejszego narzędzia walki o zaplecze, korzystają również na szeroką skalę wszystkie porty niemieckie.

Stan posiadania na terenie zaplecza tj. obszaru alimentacji portu decyduje absolutnie o możliwościach jego rozwoju. Port winien wraz ze swoim zapleczem stanowić jedną, zwartą całość pod względem organizacji transportu i wspólnoty zainteresowań w współpracy.

Wszystkie te truizmy o tyle należy aktualizować, że w praktyce polityka przedsięciorstw dobrze sytuowanych i rozporządzających dostateczną ilością klientów — często wpada na błędne tory kwietyzmu i łatwego zarobku, przypominającego obcinanie kuponów.

W kołach kupieckich Polski coraz częściej słychać skargi na zbiurokratyzowanie procedury handlowej w wielu przedsiębiorstwach żeglugowych, maklerskich i spedycyjnych. Dzięki przywilejom celnym, taryfowym i fiskalnym w dziedzinie wielu ładunków Gdynia i Gdańsk posiada rodzaj faktycznego monopolu w stosunku do zaplecza.

Niewątpliwie wywołuje to wśród mniej przezornych kół kupiectwa i żeglugi portowej tendencję do łatwego dyskontowania płynących stąd korzyści. Coraz częściej podobno w ostatnich czasach zdarzają się wypadki, że przedsiębiorstwa żeglugowe żądają zamawiania na kilka tygodni naprzód miejsca na ładunki na statkach linji regularnych. Wypadki pozostawiania towaru w magazynach do następnych rejsów — również mają być, dość pospolite, zarówno jak i słone liczenie rozmaitych dodatków przestrzennych, konferencyjnych i t. p.

Zjawiska te w swoim czasie były energicznie zwalczane przez władze zainteresowanych resortów, w zrozumieniu, że tego rodzaju fakty są niezmiernie szkodliwe dla czynności akwizacyjnych portu w zakresie ładunków na terenie zaplecza.

Towar zawsze będzie szedł drogą najkrótszą w czasie, nie w przestrzeni, jeśli wyeliminujemy moment kosztów przewozu.

Dlatego sprawność obsługi linji regularnych w danym porcie ma olbrzymie i decydujące znaczenie dla jego

alimentacji, narówni bodaj ze stopniem zróżniczkowania sieci połączeń okrętowych.

Uniknięcie tego rodzaju incydentów ze szkodliwym przetrzymywaniem towaru w porcie jest głownie kwestja gospodarki wewnętrznej towarzystw okrętowych i ich przedstawicielstw, gdyż cała sprawa streszcza się do zacnowania pewnych rezerw przestrzeni ładownych. Pod tym względem za niedościgły, jak dotychczas wzór, może służyć gospodarka starych linji okrętowych w wielkich portach świata. W takim np. Hamburgu czy Antwerpji instytucja zgłaszania ładunku na 2—4 tygodnie przed odejściem statku, przy cotygodniowych, lub codwutygodniowych reisach — wogóle jest nieznana. Nie będziemy pouczać maklerów i towarzystw okrętowych — co mają robić, aby zapobiec tym sytuacjom. Sami wiedzą to lepiej i niewątpliwie usterki te nie są wynikiem żadnej celowej działalności — lecz pewnych wad gospodarki, wynikających z rosnącej łatwości akwizycji i znacznej, często nieregularnej podaży ładunków. Twierdzimy, że tego typu usterki przy pewnym wysiłku mogą być usunięte — chodzi własnie o ten wysiłek, który chociaż może nie przynieść bezpośrednich i doraźnych korzyści — jednak na dalszą metę leży w interesie zarówno portów, jak i pracujących w nich przedsiębiorstw.

Nacisk towarów na porty naszego obszaru celnego jest dziś większy niż kiedykolwiek. Odczuwa to zarowno aparat przeładunkowy jak i linje żeglugowe, zwłaszcza w niektórych relacjach. Powoduje to od czasu do czasu coś w rodzaju zatoru w funkcjach przepustowych.

Naogół jednak okresy tego nacisku posiadają charakter sezonowy, dość łatwy do przewidzenia — co daje możność zapobieżenia trudnym sytuacjom.

Liczyć się należy z faktem, że sąsiednie, niemieckie porty na Bałtyku — bez wyjątku prawie odczuwają głód ładunków, będąc jednocześnie pierwszorzędnie wyposażone technicznie i pracują z dużą sprawnością przeładunkową i żeglugową — nieraz wbrew warunkom opłacalności. Porty te, uzbrojone w bardzo dogodny system taryf kolejowych ani na chwilę nie przestały faktycznie być groźnym konkurentem dla Gdyni i Gdańska. Jest jasnem, że wszystkie uchybienia w dziedzinie sprawności transportowej Gdyni i Gdańska będą wodą na młyn ruchliwej bardzo akwizycji tych portów na terenie naszego zaplecza.

Nadawca towaru, ktory będzie porokrotnie narażony na straty, czy nadwyrężenie stosunku handlowego z odbiorcą, spowodu niemotywowanego obiektywnie przetrzymania jego towaru w Gdyni czy w Gdańsku — skieruje nie ucbronnie towar gdzieindziej, na port konkurencyjny. Wypadki przedysponowywania ładunków drogą kolejową z Gdyni czy Gdańska — do innego portu Bałtyku, czy morza Północnego — nie należą podobno obecnie do rzadkości. Rozumiemy całą trudność sytuacji, w jakiej od czasu do czasu znajdują się bez własnej winy przedsiębiorstwa żeglugowe, w związku z ożywieniem konjunkturalnem podaży ładunków. Nie można jednak tych trudności uznać za kwadraturę koła, skoro w innych, dobrze zorganizowanych portach, nie spotykamy się z niemi, jako ze zjawiskiem notorycznem.

Walka o wpływy na zapleczu i jej wynik — to decydujący czynnik dla rozwoju portów. To też wszystko co godzi w zdolność konkurencyjną portów polskiego obszaru celnego, powinno być starannie usuwane. Nawet gdyby miało przynieść pewne doraźne trudności, łączy się bowiem to nietylko z interesem przedsiębiorstw portowych — na dalszą metę, ale z interesem naszych portów i organizacji naszego handlu zamorskiego.

O reformę kredytu zaliczkowego w rolnictwie

W kołach rolniczych, mowa jest o konieczności zreorganizowania dotychczasowego systemu udzielania kredytów zaliczkowych.

Kredyt ten przeznaczony jest dla drobnego rolnika. Nie jest on jednak tak rzeczowy, jak kredyt rejestrowy, przeznaczony dla większych własności. Jest on kredytem osobistym. Instytucje kredytowe, rozdzielające pożyczki zaliczkowe, wobec ich osobowego charakteru, segregują bardzo skrupulatnie rolników, zabiegających o ten kredyt. Stąd nie zawsze otrzymują je ci, którzy potrzebują najbardziej.

Kredytowanie rejestrowe i zaliczkowe zboża jest właśnie jednym z tych środków, które nie dopuszają nadmiernych ilości zboża na rynek. Obecnie kredyt zaliczkowy okazał się niedostateczny i zamarły, a ponadto przez nadanie mu charakteru długu osobistego — nie spełnił swojego zadania. To też kredyt zaliczkowy winien być zwiększony i trzymać charakter długu rzeczowego. Zwiąże on wówczas znaczne ilości zboża drobnych rolników i powstrzyma nadmierną z ich strony podaż.

Nowe monety watykańskie

Na mocy układu, zawartego między rządem włoskim i Watykanem, przysługuje Watykanowi prawo wybicia co roku pewnej ilości monet własnych.

Monety watykańskie mają prawo obiegu we Włoszech i są przyjmowane narówni z monetami włoskimi.

Obecnie przystępuje Watykan do wybicia w mennicy państwowej w Rzymie monet bronzowych i srebrnych ogólnej wartości 1 milj. lirów

---

Zjawiska astronomiczne w jesieni

Jesień. Słońce, minąwszy równik niebieski, szybko przesuwa się na południową półkulę nieba. Średnio obniża się ku południowi o 2/3 pozornej swej tarczy w ciągu doby.

W związku z tem coraz to krócej i skośniej przyświeca ponad horyzontem. Dzień skraca się średnio o 1 minutę na dobę, co wydłuża noc na niekorzyść dnia o pełne dwie godziny w ciągu miesiąca.

Z zachodniego nieba schodzi wieczorem jasny Arkturus, który przyświecał nam od wczesnej wiosny. W ślad za nim podąża Korona Północna oraz Herkules. Zenit mija bogaty w gwiazdy Łabędź, zwany także Krzyżem Północy, oraz Orzeł z gwiazdą pierwszej wielkości Atair. Na wschodzie coraz to wyżej wznoszą się wieczorem „jesienne" gwiazdozbiory: Pegaz Andromeda i Perseusz. Wzdłuż południowego horyzontu przesuwa się rzadko i krótko u nas widoczna, Pomelbaut, najjaśniejsza gwiazda Ryby Południowej.

W gwiazdozbiorze Andromedy, w niewielkiej kątowej odległości ponad jasną gwiazdą „beta", można obecnie dostrzec łatwo gołem okiem, w postaci mętnej, jasnej plamki, słynną „Wielką Mgławicę", jeden z najbliższych Wszechświatów—Wysp, odległy od nas o 900 tys. lat światła.

Fale świetlne, które teraz docierają do Ziemi, z tego zakatka Wszechświata wędrowały przez 900.000 lat z rzędu, bez żadnej przeszkody, poprzez puste przestrzenia Kosmosu i dopiero po raz pierwszy natrafiały na stałą substancję pod postacią naszej źrenicy.

Fal tych wpada do naszego oka około 500 biljonów w każdej sekundzie. Promień świetlny, łączący mgławicę z okiem zawiera, jak łatwo obliczyć z powyższych danych, „15 tys. kwadryljonów" owych fal.

Drogę Mleczną, o ile zdarzy się pogodna bezksiężycowa noc, dostrzegamy wieczorem wzdłuż linji: północny—wschód, zenit, południowy—zachód.

Z planet widoczny jest Mars w końcu nocy na wschodzie, oraz Saturn, który „góruje" wieczorem na południu i daje się obecnie dogodnie obserwować na tle gwiazd Wodnika w otoczeniu swych kształtnych pierścieni.

4.października nastąpiła perspektywiczna konjunkcja Marsa z Księżycem na rannem niebie, na wschodzie, 6-go spadek gwiazd spadających „promieniujących" z gwiazdozbioru smoka, 16-go pojawiły się Orjonidy. 18-go nastąpiła konjunkcja Saturna z Księżycem, widoczna wieczorem.

Co się tyczy komet, to oczekiwany jest powrót trzech następujących: komety Schwassmanna Wachmanna (1925), Comas Sola (1927 III) oraz Wolfa I.

Przedłużenie 10 proc. dodatku do podatków gruntowego i premysłowego

Ogłoszone zostało rozp. Rady Min. o przedłużeniu na dalszy okres poboru 10 proc. dodatku do państw. podatku gruntowego i przemysłowego.

Jak wiadomo wspomniany dodatek wprowadzony został po raz pierwszy rozporządzeniem Prez. Rzplitej z dnia 27. paźdz. ub. r., przyczem wpływy z tego tytułu przeznaczone były w całości na cele funduszu interwencyjnego.

Wspomniane rozporządzenie upoważniło jednocześnie Radę Ministrów do przedłużenia rozporządzeniem poboru tego dodatku na dalsze okresy.

Dobre zbiory ziemniaków

Według drugiego z kolei szacunku zbioru ziemniaków, dokonanego przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie 4270 sprawozdań korespondentów rolnych — przypuszczalny zbiór ziemniaków po uwzględnieniu zniszczeń wskutek powodzi wynosił 317.370 tys. q

W stosunku do r. ub. spodziewany jest zatem zbiór ziemniaków o 12 proc. większy. Będzie on również o 4.5 proc. większy od przeciętnej za ostatnie 5 lat.

Ponieważ w r. ub. zbiory ziemniaków były najniższe w ciągu ostatnich 5 lat, głównie wskutek niskich zbiorów w woj. wileńskiem, nowogródzkiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem — należy się spodziewać, że w r. b. na zwiększenie zbiorów globalnych wpłyną prawdopodobnie w dużej mierze normalne zbiory w województwach.

Znaczne zmniejszenie zbioru ziemniaków, spowodowane powodzią, przewidywane jest w woj. krakowskiem — około 25 proc. w stosunku do r. ub.

Obniżka stopy procentowej kar za zwłokę

Min. Skarbu, korzystając z uprawnień wynikających z art. 4 ust. z dnia 31. lipca 1924 r. oraz art. 1 ustawy z dnia 10. marca 1932 r. obniżyło stopę procentową kar za zwłokę oraz odsetek za odroczenie, pobieranych od zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych.

W szczególności Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby od wszelkich wpłat, uskuteczninanych na poczet nieodroczonych i nierozłożonych na raty zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych, pobierano, bez względu na czas powstania tych zaległości, obniżono karę za zwłokę w wysokości 12 proc. w stosunku rocznym, licząc od ustawowego terminu płatności. Natomiast od wpłat, uskutecznianych na poczet odroczonych lub rozłożonych na raty orzeczeniem właściwej władzy skarbowej zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych, polecił Ministerstwo Skarbu pobierać odsetki za odroczenie w wysokości 9 proc. w stosunku rocznym, również licząc od ustawowego terminu płatności.

Zarządzenie to będzie miało zastosowanie do wpłat dokonywanych od 1. października br.

Do P. T. Klijentów!

Celem uniknięcia niepotrzebnej korespondencji zwracamy się do naszych P. T. Klijentów, aby we własnym interesie:

1. Podawali wyraźnie swoje nazwisko, adres i pocztę.
2. Na czekach podawali numer dok. sprzedaży lub konsygnacji.
3. W korespondencji podawali numer dokumentu sprzedaży.

Przytem zaznaczamy, że numer konsygnacji wzgl. dok. i numer zamów. służą jedynie dla naszej orjentacji, zaś właściwe numera gry są umieszczone na dokumencie sprzedaży lub konsygnacji.

TYLKO punktualnie wpłacającym przysługuje prawo uczestnictwa w losowaniach!

Kalendarzyk najbliższych ciągnień!

Data	Rodzaj obligacji	Główna wygrana
2. 1. 1935	Dolarówka . .	12.000 Dolar. w złocie
1. 2. „	Budowlana . .	250.000 Złotych w „
1. 3 „	Dolarówka . .	40.000 Dolar. „

Anegdoty ciekawe

STRACONY TRUD

Clemenceau, zmarły niedawno znakomity mąż stanu francuski, miał za młodych swoich lat pojedynek z Gambettą Leonem, również sławnym politykiem. Wymieniono po dwa strzały, ale bez rezultatu.

Z racji tego pojedynku toczyła się w kilka dni później między Clemenceau, a jednym z jego przyjaciół, nazwiskiem Norlac, następująca rozmowa:

— Czy kule, któremi strzelaliście w w czasie pojedynku — zapytuje Norlac — były tego samego kalibru?

— Tak.

— Czy tej samej wagi?

— Tak.

— Czy z tego samego metalu?

— Oczywiście.

— Zatem, pytam: poco było je wymieniać?

HISTORYJKI MYŚLIWSKIE

Trzech myśliwych zabawia się opowiadaniem o zmyślności i inteligencji swych psów.

Pierwszy z nich mówi:

Jestem przekonany, że niema drugiego psa tak mądrego jak mój.

Wyobraźcie sobie, pewnego razu wybrałem się na polowanie o świcie. Śniadanie wziąłem ze sobą. Gdy po jakimś czasie strudzony usiadłem. aby się posilić, mój pies, który właśnie pobiegł szukać ustrzelonej kuropatwy, niesie ją w pysku i kładzie ją na kolanach, a wraz z ptakiem kładzie także kwiat niezapominajki. Był bestja widać głodny i w ten sposób chciał mi przypomnieć, że i jemu należy się posiłek.

— To niczem nie jest — opowiada z kolei drugi z myśliwych, — mnie zdarzyła się lepsza historja.

Idę ja raz na polowanie. W pewnej chwili pies mój stanął w miejscu, podniół łeb do góry i nie chce ruszyć dalej. Wołam go, nic nie pomaga, próbuję kopniakiem zmusić go do dalszej drogi, ale pies nie rusza się, lecz wciąż patrzy w górą. Spojrzałem i ja w tym kierunku i co powiecie. W górze była przybita tablica, a na niej napis:

„Wzbronione polowanie na tym terenie".

— No to mój legawiec mógłby wasze psy chyba w kozi róg zapędzić, — zaczyna opowiadanie trzeci z myśliwych.

Idę ja przed kilku dniami z moim Azorkiem ulicą. gdy naraz pies zatrzymuje się przed straganem z owocami i węszy. Wołam, pies ani rusz. Wracam biorę psa za uszy, odciągam kilkanaście metrów, ale on wyrywa się i wraca znów w pobliże handlarza owoców. Naturalnie wpada mi na myśl, że psa przyciągnął jakiś zapach dziczyzny u handlarza, pytam, ale ten ostatni zapewnia mnie, że handluje tylko owocami.

— A jednak — mówię do niego, — musicie mieć coś z dziczyzny przy sobie.

— Nie, panie, — odpowiada na to, — ale już wiem, nazywam się Przepiórka Grzegorz.

MUZYKA URATOWAŁA MU ŻYCIE.

Znany humorysta angielski Marek Twain spotkał się na przyjęciu u znajomych z jakimś sławnym muzykiem.

— Bardzo się cieszę z poznania pana, drogi mistrzu — rzekł Twain do pianisty. Sam wprawdzie nie gram na żadnym instrumencie, ale muzykę kocham.

Pianista jest głęboko wzruszony.

— Tak, kocham muzykę, ciągnie dalej stary kpiarz, ponieważ uratowała mi życie.

— Czy podobnie? — pyta muzyk ciekawie.

— Gdy byłem jeszcze małym chłopcem, mieszkałem z rodzicami w małem miasteczku. Pewnego razu wylała pobliska rzeczka i zalała całe miasteczko. Woda wdarła się i do naszego domu. Matka schroniła się na strych, a ojciec mój wsiadł do łóżka i spuścił je na wodę jak tratwę, ja zaś...

— A pan?... zapytał muzyk głęboko wstrząśnięty.

— Ja zaś uratowanie życia zawdzięczam, jak mówiłem muzyce. Zrobiłem mniej więcej to samo, co zrobił mój ojciec, tylko użyłem do tego celu fortepianu.

Ciągnienie pożyczki budowlanej (Wyniki podajemy bez zobowiązania)

Z DNIA 2. LISTOPADA 1934

UWAGA REDAKCJI: Poniżej umieszczamy podane telefonem przez naszego korespondenta warszawskiego wyniki ciągnienia 3-proc. prem. poż. budowlanej, odbytego w dniu 2. listop. br. w sali konferencyjnej Min. Skarbu.

Ponieważ oficjalna lista nie ukazała się aż do czasu zamknięcia materjału redakc., przeto odpis tejże umieścimy w następnym numerze.

Nr. Nr. obligacyj, wygrywających premje	Wysokość premij w złotych	Nr. Nr. obligacyj, wygrywających premje	Wysokość premij w złotych	Nr. Nr. obligacyj, wygrywających premje	Wysokość premij w złotych	Nr. Nr. obligacyj, wygrywających premje	Wysokość premij w złotych
5236	1000	199747	1000	492056	1000	833858	1000
24083	10000	218721	1000	499383	1000	835037	1000
33322	1000	220720	1000	526362	1000	837094	1000
35386	1000	222763	1000	538028	1000	842343	1000
47327	1000	234519	1000	539071	1000	845149	1000
49243	1000	241883	1000	560854	1000	860006	1000
54519	1000	255920	1000	564991	1000	868169	1000
80350	1000	256269	1000	573751	1000	873833	1000
85026	1000	262920	1000	579459	1000	880254	1000
85663	1000	282298	1000	582620	1000	883937	1000
110839	1000	288073	1000	594651	1000	900293	1000
112593	1000	297256	1000	595204	1000	902962	1000
115041	1000	297318	1000	611489	1000	904507	1000
122072	1000	316745	1000	616377	1000	906262	1000
122326	10000	329573	1000	634360	1000	910937	1000
123017	1000	329928	1000	640397	1000	918672	1000
125606	1000	346883	1000	655800	1000	919157	1000
135140	1000	353105	10000	663031	1000	920419	1000
140543	10000	361841	1000	675679	1000	921538	10000
151112	1000	369791	1000	677625	1000	933716	1000
154113	1000	393264	10000	687269	1000	947285	1000
159514	1000	405128	1000	695135	50000	949421	10000
162260	1000	418743	1000	755257	1000	967617	1000
163477	1000	429120	1000	777566	1000	976900	1000
163818	1000	452874	1000	793931	250000	978840	1000
170777	1000	467300	1000	803321	1000	981934	10000
173993	1000	471859	10000	821425	10000	987438	1000
179137	1000	478663	1000	832463	1000	993123	1000

Wydawca: Centralna Kasa Poż. i Oszczęd. w Krakowie, Jagiellońska 5 — Redaktor odp.: Jerzy Bilikiewicz.
Drukarnia M. Deutschera, w Krakowie, Bożego Ciała 10.